Asuntopoliittinen selonteko vuosille 2021-2028

Essi Eerola (VATT)

Valtiovarainvaliokunnan asunto -ja ympäristöjaoston kuuleminen 16.03.2022

Huomioita asetetuista tavoitteista

1. Jokaisella on oikeus hyvään ja kohtuuhintaiseen asumiseen

- Kohtuuhintaisuus on hankala käsite, voi tarkoittaa monia asioita.
- Myös selonteossa käytetään viittaamaan eri asioihin.
- Tärkeää erottaa pienituloisuus ja asumisen kalleus.
- Ilmeisesti kohtuuhintaisuus tarkoittaa tässä markkinahintaisia asuntoja. Hyvä!

2. Asuntotarjonta vastaa eri väestöryhmien tarpeisiin ja asuinalueet ovat sosiaalisesti kestäviä

- Asuntokanta muuttuu hitaasti.
- Tärkeää poistaa liikkumisen esteitä.

Huomioita asetetuista tavoitteista

4. Asuntomarkkinoiden hinta- ja vuokrakehitys on vakaata

- Vakaa kehitys toki hyvä, mutta tavoitteena vaikea.
- Minkälaisia toimenpiteitä käytännössä tarkoittaisi?

5. Rakentamisen ja asumisen ilmastopäästöt ovat kestävällä tasolla

- Asumisen päästöjä ei voi erottaa liikkumisen päästöistä.
- Miksi selonteossa ei mainita tiivistä yhdyskuntarakennetta?

6. Asumisen tuilla edistetään asuntopoliittisten tavoitteiden toteutumista ja tuki kohdennetaan sitä eniten tarvitseville

- ”Eniten tarvitsevat” kaipaa täsmennystä
- Jos pienituloiset tai muuten vaikeassa elämäntilanteessa olevat, tarvitaan muutoksia ARA:n asukasvalintaan.

Asuntopoliittisen päätöksenteon periaatteista

- Selonteon mukaan *asumisen tukien on perustuttava tutkittuun tietoon*
- Tämän periaatteen tulisi koskea kaikkia asuntopolitiikan toimenpiteitä
- Tässä on useita eri tasoja:
  1. Aineistopohjan parantaminen ja johdonmukainen päivittäminen
  2. Sen varmistaminen, että aineistot ovat tutkijoiden ja valmistelijoiden käytössä
  3. Toimenpiteiden suunnittelu niin, että vaikutuksia voidaan arvioida luotettavasti
  4. Jälkikäteisarvioinnin hyödyntäminen, kun uusia toimenpiteitä suunnitellaan

Asuntopoliittisen päätöksenteon periaatteista

- Haasteena erityisesti kohta 3:
  - Toimenpiteet vaikuttavat muihinkin kuin niiden kohteena oleviin
  - Myös politiikkatoimet, jotka eivät suoraan liity asumiseen, vaikuttavat alueiden välisiin eroihin
  - Koska monet tekijät vaikuttavat asuntomarkkinakehitykseen, yksittäisen toimenpiteen vaikutus on usein vaikeaa eristää muista tekijöistä
- Se, millä tavalla tutkitun tiedon periaate käytännössä toteutuu, ei juurikaan näy selonteossa